Patrice Pognan

Definition of the Linguistic System of the West Slavonic Languages as the Basis for their Description and Comparison

Příchovice - 09/20/2013

- a linguistic-based approach (without dictionary look-up) of Czech automatic morphological analysis proved the calculability of Czech morphology.

- experience of teaching Czech historical grammar, first extended to others West Slavic languages, then to South-West Slavic Languages (Slovenian and Croatian).

- automatic derivation from old Slav(on)ic roots into Slavic lexemes (Russian; Polish, lower Sorbian, upper Sorbian, Czech and Slovak; Slovenian and Croatian) [French-Czech contract Barrande]

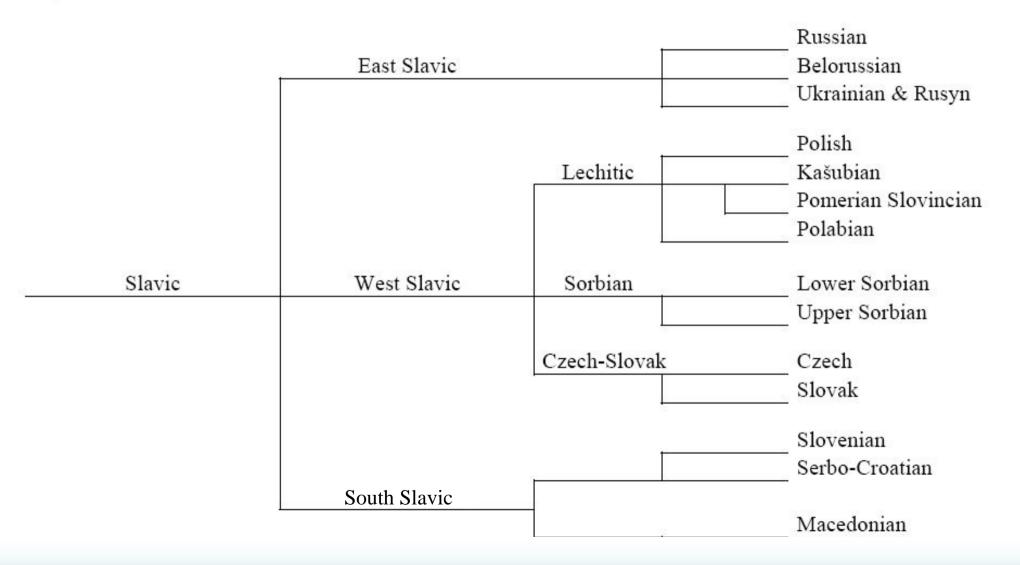

Slavic Languages Territories and Classification

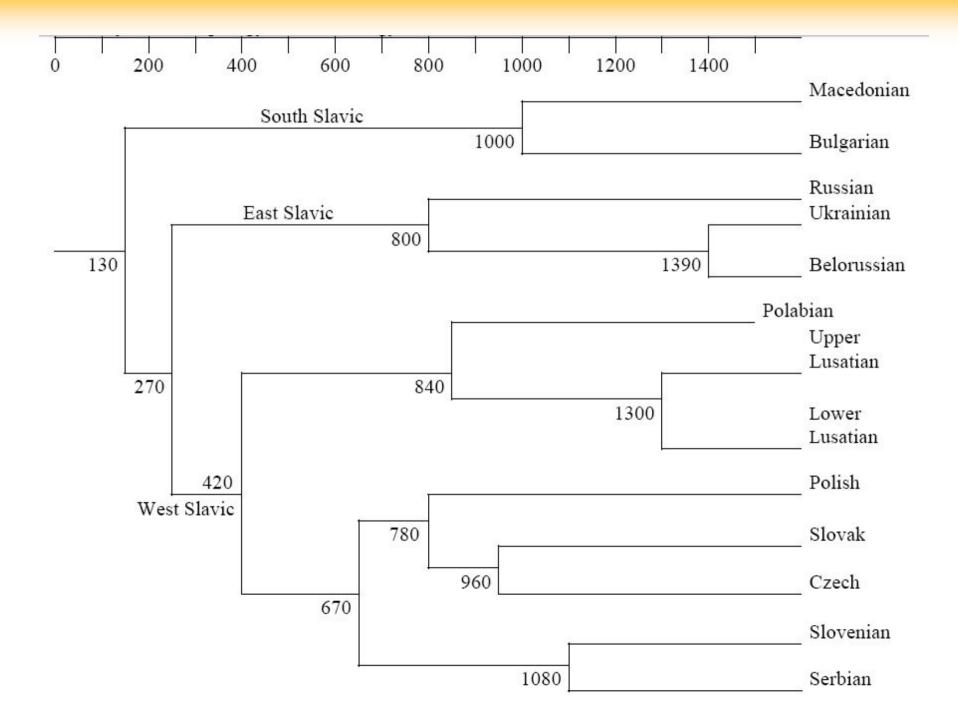

Partition of Slavic Languages

12.1. According to the traditional model the Slavic languages are divided into three parts (cf. e.g. J. & B. Grimes 1996, 58):

Partition of Slavic Languages (Starostin)

Some examples

Automatic Generation of Slavic Lexemes

some examples

Metathesis Nasal Vocalization Jer Vocalization

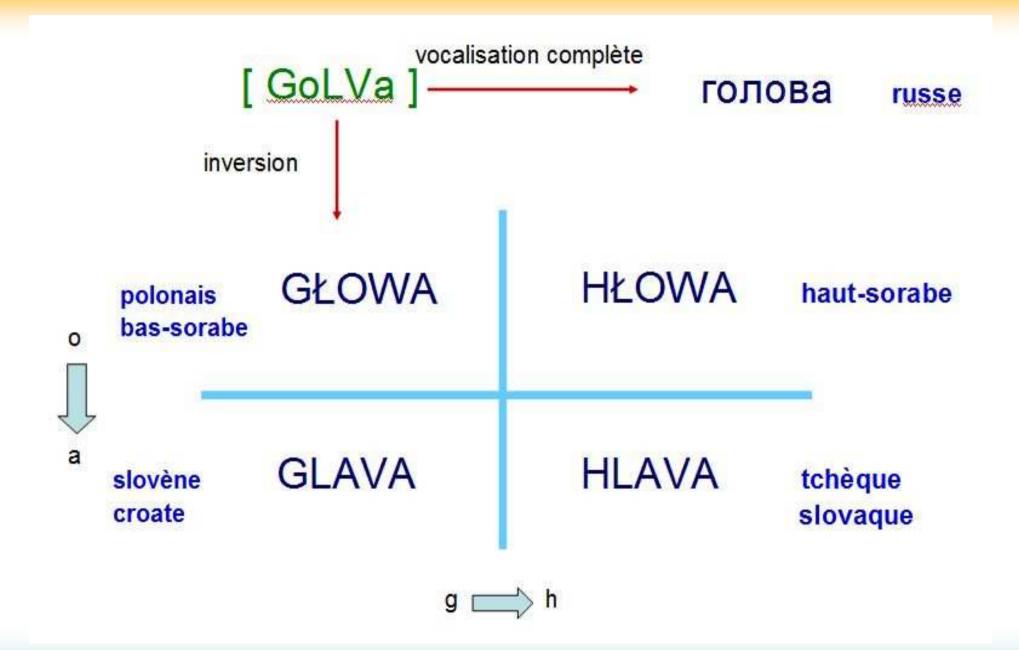
Diachronic Phonology of Czech

- I. From Protoslavic to the end of 10th century:
 - 1. Metathesis of Liquid Consonants
 - 1.a. Metathesis with « o »
 - 1.b. Metathesis with « e »
 - 2. Contraction
 - 3. Jer Disappearance and Vocalization
 - 4. Vowel Evolution
- II. From the end of 10th century to the end of 14th century
 - 5. Change $g \Rightarrow h$
 - 6. Change from palatalized r to ř : r' ⇒ ř
 - 7. Changes 'a \Rightarrow ě + 'u \Rightarrow i
 - 7.a. 'a ⇒ ĕ
 - 7.b. **'**u ⇒ i
 - 8. Depalatalisation

III. From the end of 14th century to the end of 16th century

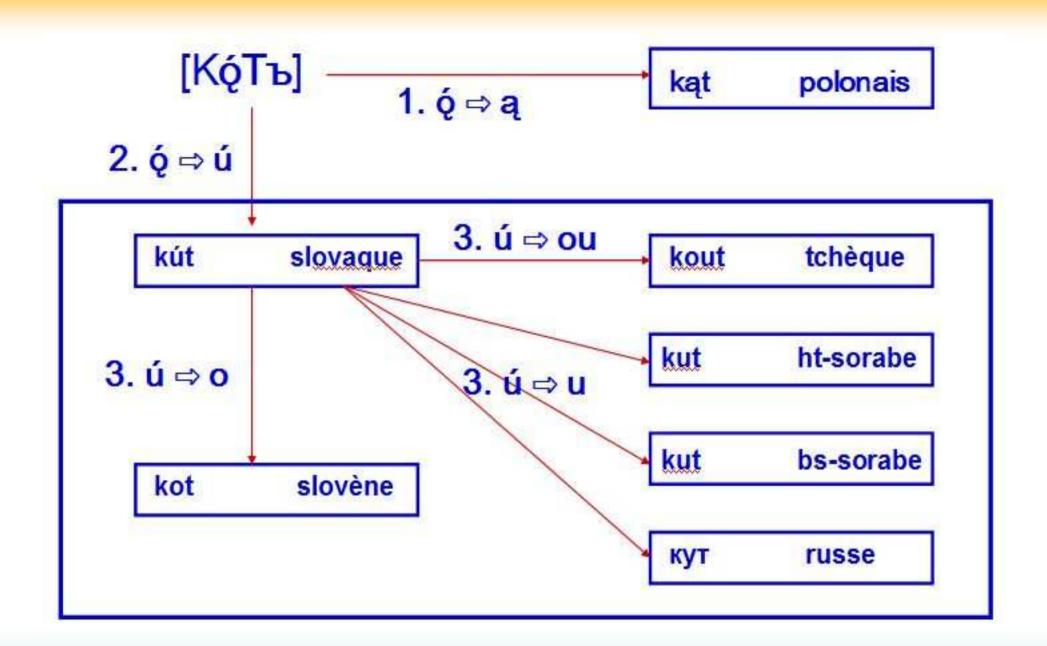
- 9. Change from « long u » to diphtong: ú ⇒ ou
- 10. Contraction ie ⇒ í
- 11. Contraction (ó ⇔) uo ⇔ ů
- 12. Change aj ⇒ ej

-o- metathesis

GoLVa fon. jev ruština polština čeština slovenšt. dolní luž horní luž slovinšt. chorvat. srbština kořen golva golva golva golva golva golva qolva golva golva ruština polština čeština dolní luž horní luž slovinšt. srbština fon. jev slovenšt. chorvat, méth -ogolova głova glava glava glova glova glava glava glava fon. jev ruština polština čeština dolní luž horní luž slovinšt. chorvat, srbština slovenšt. g/h golova glova hlava hlava glova hlova glava glava glava horní luž fon. jev ruština polština čeština slovenšt. dolní luž slovinšt. chorvat, srbština v/w hlava hłowa golova glowa hlava głowa glava glava glava ruština polština čeština slovenšt. dolní luž horní luž slovinšt. srbština fon. jev chorvat, cyrill + xglowa hlava hlava glowa hłowa glava glava голова глава

Nasal Vocalization

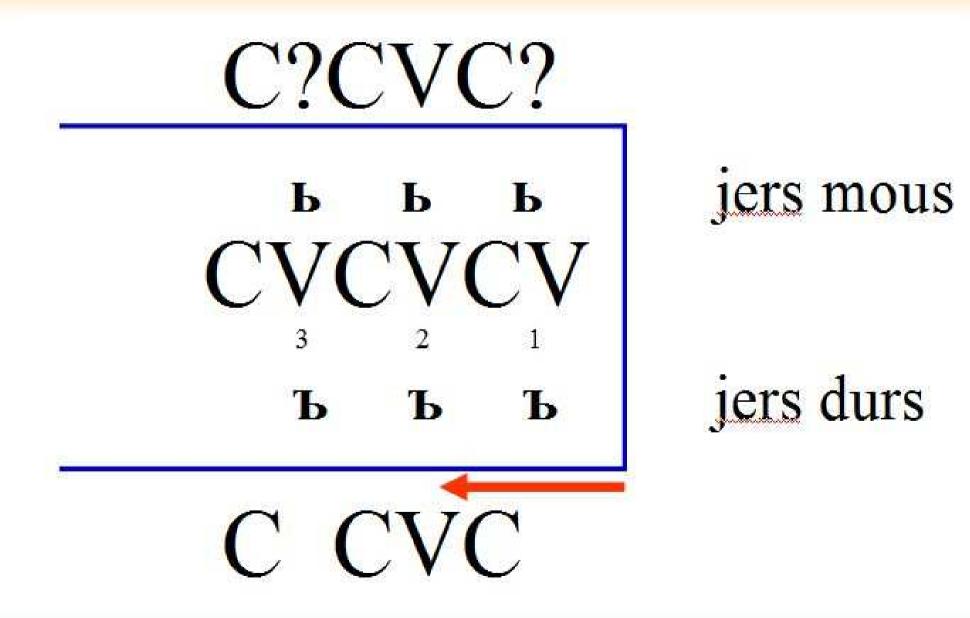
Nasal Vocalization

Kǫ́Tъ fon. jev kořen	ruština <mark>k</mark> ǫ́tъ	polština kǫ́tъ	čeština <mark>kǫ́tъ</mark>	slovenšt. kǫ́tъ	dolní_luž kýtъ	horní_luž kótъ	slovinšt. kǫ́tъ	chorvat, kǫ́tъ	srbština kǫ́tъ
fon. jev	ruština	po <mark>l</mark> ština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
ǫ́ / ą	<mark>kut</mark> ъ	kątъ	kútъ	kútъ	kutъ	kutъ	kotъ	<mark>kut</mark> ъ	kutъ
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
ъ / <mark>0</mark>	kut	kąt	kút	<mark>k</mark> út	kut	kut	kot	<mark>k</mark> ut	kut
<mark>fon. jev</mark>	ruština	p <mark>o</mark> lština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
ú ⇒ ou	kut	kąt	kout	kút	kut	kut	kot	kut	kut
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
cyrill + x	кут	kąt	kout	kút	kut	kut	kot	kut	кут

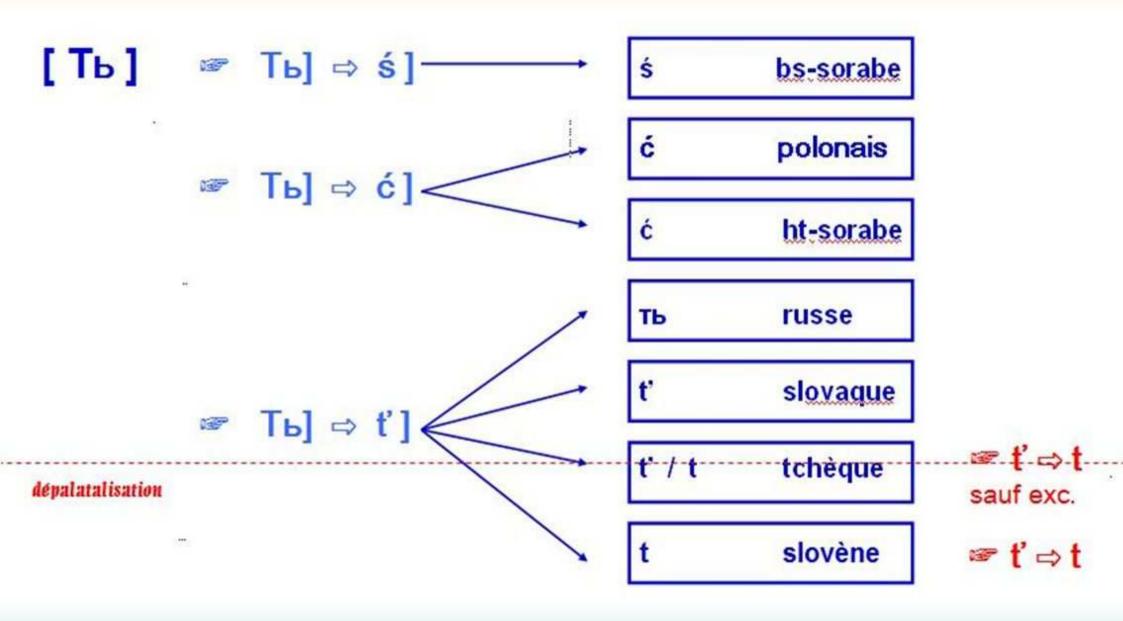
Nasal Vocalization

РѐТь fon. jev kořen	ruština pę̀tь	polština pę̀tь	čeština pę̀tь	slovenšt. pę̀tь	dolní_luž pę̀tь	horní_luž pę̀tь	slovinšt. pę̀tь	chorvat, pę̀tь	srbština pę̀tь
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
ę̀-2	pjatь	piętь	pětь	pätь	pětь	pjetь	petь	petь	petь
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
tь	pjatь	pięć	pět	päť	pěś	pjeć	petь	pet	petь
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
ь	pjatь	pięć	pět	päť	pěś	pjeć	pet	pet	pet
fon. jev	ruština	polština	čeština	slovenšt.	dolní_luž	horní_luž	slovinšt.	chorvat,	srbština
cyrill + x	пять	pięć	pět	päť	pěś	pjeć	pet	pet	пет

Jers and Havlík's Law

Jer

Linguistic System of the Slavic Languages

Linguistic System of the Slavic Languages

We understand the linguistic system as a bi-dimensional world: the first axis is temporal (comparative diachronic studies). the second axis is spatial (comparative synchronic studies).
The linguistic system is the sum of all diachronic and synchronic features of a given group or family of languages.

A good knowledge of the linguistic system should help: the conception of NLP systems, especially for related languages the writing of grammars and mainly the teaching / learning of both mother tongue and foreign languages.

The description of the linguistic system can be divided into:

- nominal system
- verbal system

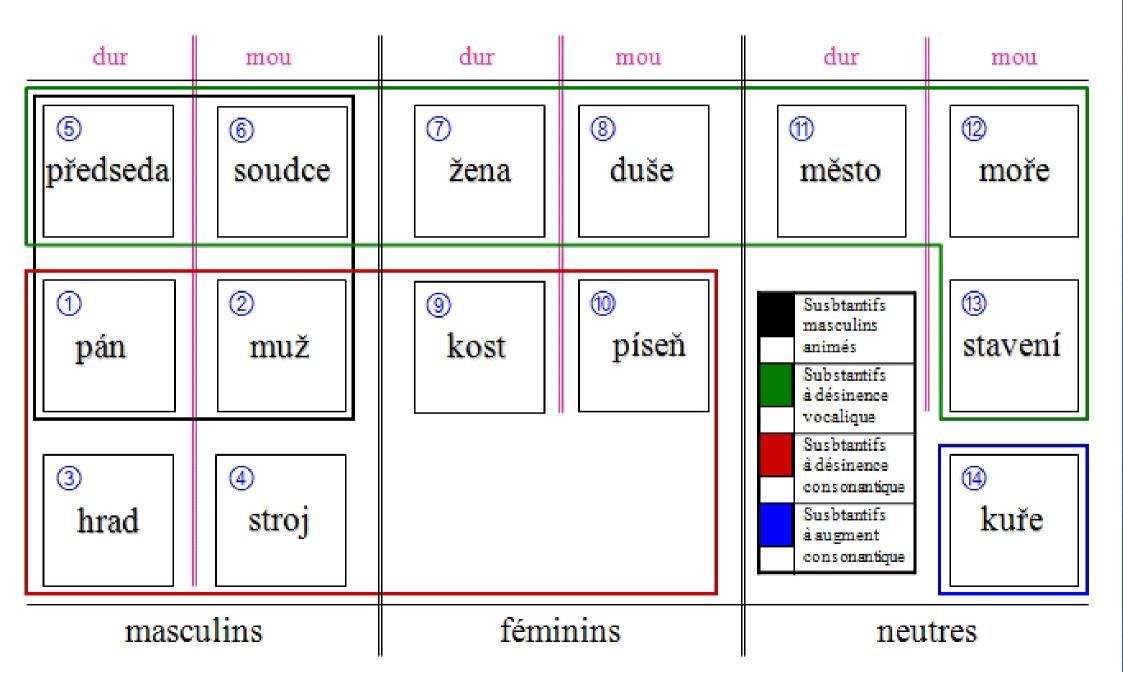
Nominal System of the Slavic Languages

- External Inflectional Languages
- demonstratives: 3 « distances »:

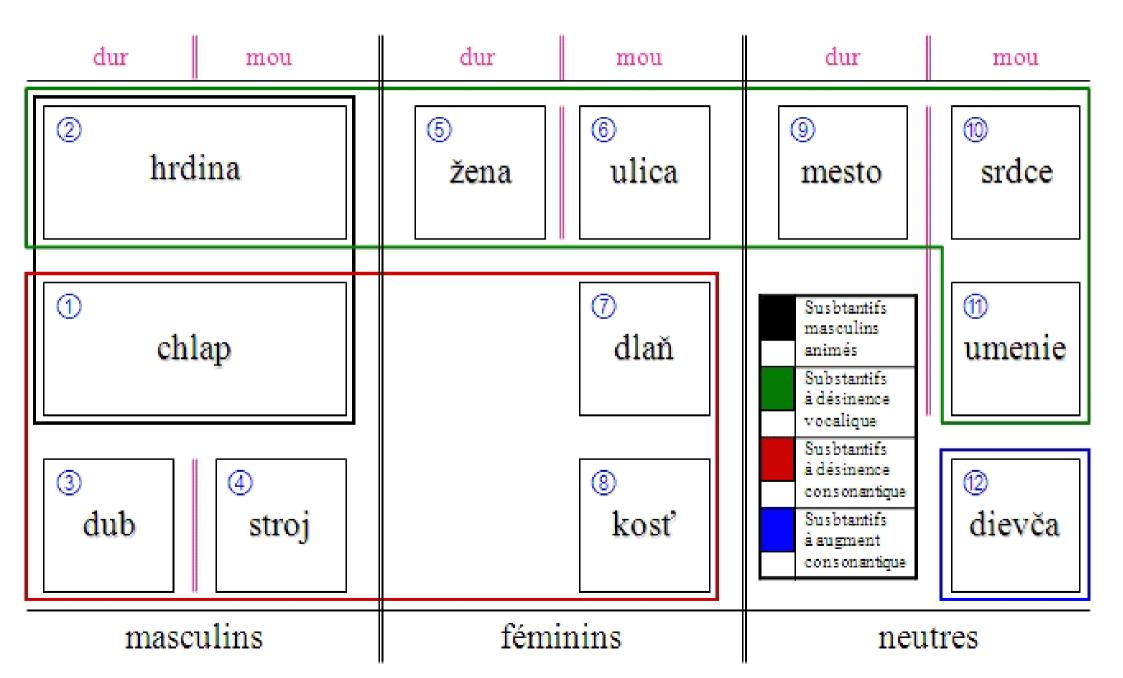
	croatian	czech
near (by me)	ovaj, ova, ovo	(tento, tato, toto ?)
further (by you)	taj, ta, to	ten, ta, to
distant (by him)	onaj, ona, ono	onen, ona,ono

- 3 genders: masculine, feminine and neuter.
- 3 masculine sub-genders: human, animal and inanimate.
- 3 numbers : singular, dual and plural.
- 7 cases : nominative, genitive, dative, accusative, vocative, locative and instrumental.
- noun inflection :
 - vocalic ending, consonantic ending or consonantic augment
 - hard / soft opposition

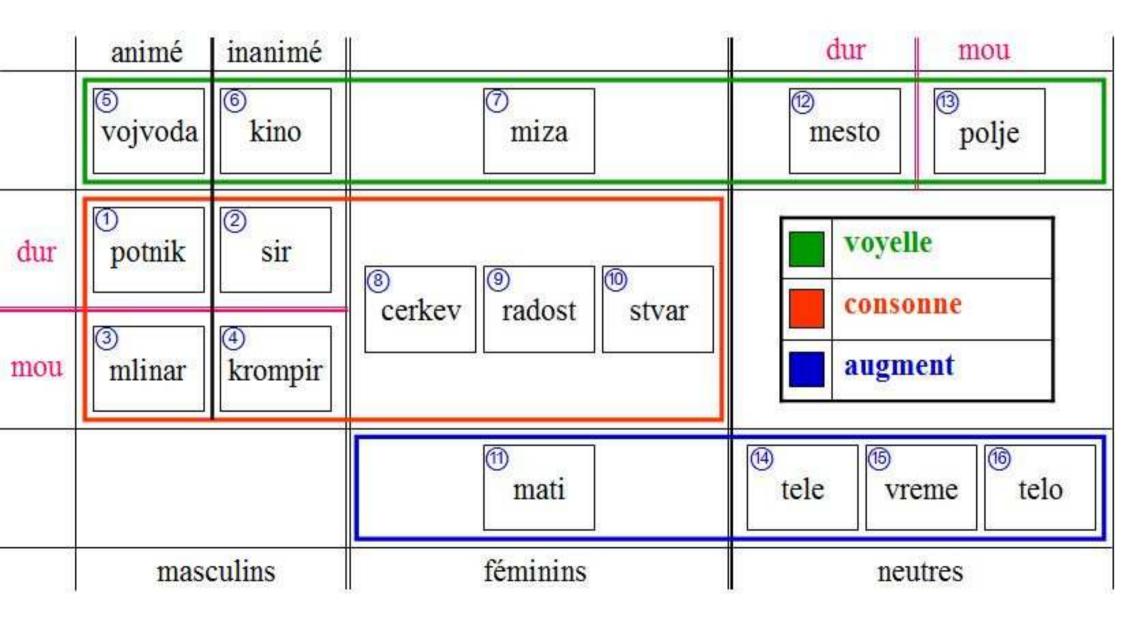
Paradigmes substantivaux tchèques

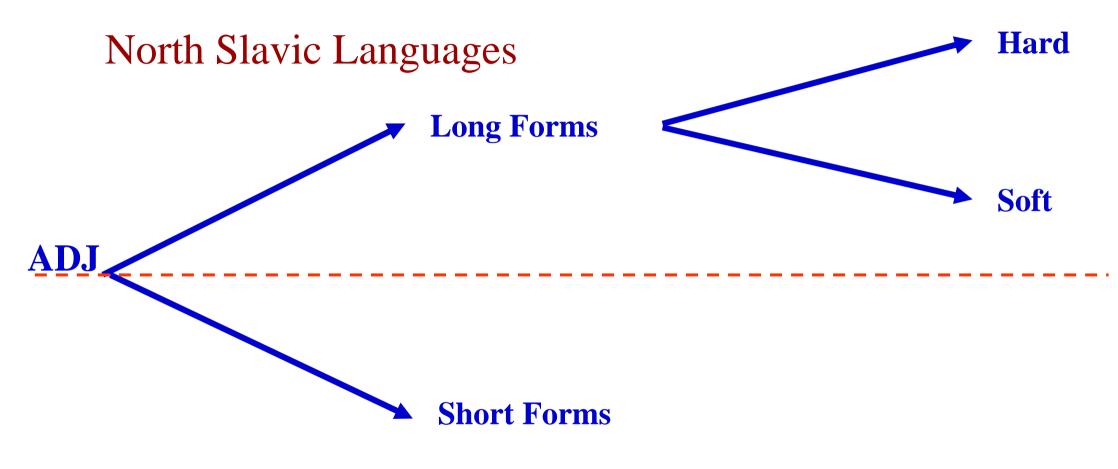
Paradigmes substantivaux slovaques

Paradigmes substantivaux slovènes

Morphological System of the Slavic Adjectives

South Slavic Languages

Adjectives in Slovene

133

LEXIQUE SLOVÈNE

Lexie dober

dober

LEXIQUE DÉRIVATION VERBALE PARADIGMES SUBSTANTIVAUX DÉRIVATION NON VERBALE FLEXION DES ADJECTIFS LANG

l 1 dober

flexion, degrés de l'adjectif et adverbe adjectif - forme longue adjectif - forme courte

	masculin animé	masculin inanimé		féminin	neutre
Sing imenovalnik	1: N dober	1: N dober	imenovalnik	1:N dobra	1: N dobro
rodilnik	2: G dobrega	2: G dobrega	rodilnik	2: G dobre	2: G dobrega
dajalnik	3: D dobremu	3: D dobremu	dajalnik	3: D dobri	3: D dobremu
tožilnik	4: A dobrega	4: A dober	tožilnik	4: A dobro	4: A dobro
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L dobrem	6: L dobrem	mestnik	6: L dobri	6: L dobrem
orodnik	7: I dobrim	7:I dobrim	orodnik	7: I dobro	7: I dobrim
Duel imenovalnik	1: N dobra	1: N dobra	imenovalnik	1: N dobri	1: N dobri
rodilnik	2: G dobrih	2: G dobrih	rodilnik	2: G dobrih	2: G dobrih
dajalnik	3: D dobrima	3: D dobrima	dajalnik	3: D dobrima	3: D dobrima
tožilnik	4: A dobra	4: A dobra	tožilnik	4: A dobri	4: A dobri
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L dobrih	6: L dobrih	mestnik	6: L dobrih	6: L dobrih
orodnik	7: I dobrima	7:I dobrima	orodnik	7: I dobrima	7: I dobrima
Plur imenovalnik	1: N dobri	1: N dobri	imenovalnik	1: N dobre	1: N dobra
rodilnik	2: G dobrih	2: G dobrih	rodilnik	2: G dobrih	2: G dobrih
dajalnik	3: D dobrim	3: D dobrim	dajalnik	3: D dobrim	3: D dobrim
tožilnik	4: A dobre	4: A dobre	tožilnik	4: A dobre	4: A dobra
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L dobrih	6: L dobrih	mestnik	6: L dobrih	6: L dobrih
orodnik	7: I dobrimi	7: I dobrimi	orodnik	7: I dobrimi	7: I dobrimi

Adjectives in Slovene

LEXIQUE SLOVÈNE

133

Lexie dober

dober

LEXIQUE	DÉRIVATION VERBALE	PARADIGMES SUBSTANTIVAUX	DERIVATION NON VERBALE	FLEXION DES ADJECTIFS	LANC
---------	--------------------	--------------------------	------------------------	-----------------------	------

1 dober

flexion, degrés de l'adjectif et adverbe adjectif - forme longue adjectif - forme courte

	masculin animé	masculin inanimé		féminin	neutre
Sing imenovalnik	1: N dobri	1: N dobri	imenovalnik	1: N	1:N
rodilnik	2: G	2: G	rodilnik	2: G	2: G
dajalnik	3: D	3: D	dajalnik	3: D	3: D
tožilnik	4: A	4: A dobri	tožilnik	4: A	4: A
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L	6: L	mestnik	6: L	6: L
orodnik	7:1	7:I	orodnik	7: I	7: I
Duel imenovalnik	1: N	1: N	imenovalnik	1: N	1:N
rodilnik	2: G	2: G	rodilnik	2: G	2: G
dajalnik	3: D	3: D	dajalnik	3: D	3: D
tožilnik	4: A	4: A	tožilnik	4: A	4: A
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L	6: L	mestnik	6: L	6: L
orodnik	7:1	7:I	orodnik	7: I	7: I
Plur imenovalnik	1: N	1: N	imenovalnik	1: N	1: N
rodilnik	2: G	2: G	rodilnik	2: G	2: G
dajalnik	3: D	3: D	dajalnik	3: D	3: D
tožilnik	4: A	4: A	tožilnik	4: A	4: A
	5: V	5: V		5: V	5: V
mestnik	6: L	6: L	mestnik	6: L	6: L
orodnik	7:1	7:I	orodnik	7: I	7:1

Adjectives in Slovene

	dober		EXIQUE S	LUVENE		
	e dober					
LE	LIQUE DERIVATION VERBALE	PARADIGM	ES SUBSTANTIVAUX	DÉRIVATION NON VERBALE	FLEXION DES ADJECTIFS	LANC ,
	1 dober					
fl	exion, degrés de l'adjectif et adverb	e adjectif - fo	rme longue adjectif - f	forme courte		
			FLEXION ADJ			
	comparat	if boljši	comp	aratif composé		
	superlati	najboljši	super	latif <mark>compos</mark> é		
			forme de l'adverbe is	sue de l'adjectif		
			dobro	0		

Verbal System of the Slavic Languages

imperfective	shared	perfective	bound adjectives	type
			6	14
	infinitive			
	supine			
present		present (semantic future)		
negative imperative		positive imperative		
imperfect		aorist		4
	-l participle			α
	adj. from the –l partic.			hard
	present perfect			
	past perfect			8
-	present conditional			10
	past conditional			90
	compound future with the -l participle			50. 15
	compound future with the infinitive			4.
present gerund		past gerund		2
adj from pres. gerund		adj from past gerund	verbal purpose adj.	soft
	pass. pres. particip. (-m)			Ĵ.
	adj. from pass. pres.part.			hard
	pass. past particip. (-n/t)			
	adj. from pass. past part.		predicative adjective	hard
	verbal substantive		10 KK	

Sorbian (lower and upper): a model of personal tenses

	Infinitif:	kupowaś	Supin:	kupowat	
	Présent [ipf]: singulier		ou duel	<i>fu</i> pluriel	tur [pf]:
1.	kupuju / -jom	kupujor	nej	kupujomy	
2.	kupujoš	kupujot	ej	kupujośo	
3.	kupujo	kupujot	ej	kupuju	
	<i>Imparfait [ipf]</i> : singulier		duel	pluriel	
1.	kupowach	kupowac	hmej	kupowachmy	
2.	kupowašo	kupowaš	tej	kupowašćo	
3.	kupowašo	kupowaš	tej	kupowachu	
	singulier		duel	Ao pluriel	riste [pf]
1.	nakupowach	nakupow	vachmej	nakupowachmy	
2.	nakupowa	nakupow	24 영상품 이 값으로 제품 이	nakupowašćo	
3.	nakupowa	nakupow		nakupowachu	

Sorbian (lower and upper): a model of personal tenses

Dautiain a name i antif (an I).

2 3

	Participe	passé actif (en –l):			
	222.0		Singulier	n-m	2.24
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
		kupował		kupowała	kupowało
			Duel		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
			kupowalej		
			Pluriel		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
			kupowali		
	Passé con	nposé:			
		· · · · · ·	Singulier		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
		som kupował		¹ som kupowała	¹ som kupowało
2		sy kupował		2 sy kupowała	2 sy kupowało
5		jo kupował		³ jo kupowała	³ jo kupowało
			Duel		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
9			smej kupowałej		
1			stej kupowałej		
5			stej kupowałej		
			Pluriel		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
iii.			smy kupowali		

séo kupowali

su kupowali

Sorbian (lower and upper): a model of personal tenses

Plus-que-parfait:

			Singulier		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
1		běch kupował		1 běch kupowała	1 běch kupowało
2		běšo kupował		2 běšo kupowała	2 běšo kupowało
3		běšo kupował		³ běšo kupowała	³ běšo kupowało
		102	Duel	57	
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
L.			běchmej kupowałej		
2			běštej kupowałej		
3			běštej kupowalej		
			Pluriel		
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
Q.			běchmy kupowali		
2			běšćo kupowali		
3			běchu kupowali		

Gérondif présent [ipf]:

masculin hum.	masculin animal	Singulier masculin inan.	féminin	neutre
	kupuje		kup	ujíc
		Duel		49 4 78892
masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
		Pluriel		
masculin hum.	masculin animal	masculin inan. kupujíce	féminin	neutre

1	Tujechj issu un g	erondif present:		Singulier				
	masculin hum.	masculin animal		masculin inan.	Г	féminin		neutre
1	kup	bující	1	kupující	1	kupující	1	kupující
2		ijícího		kupujícího		kupující		kupujícího
3		jícímu		kupujícímu	3 kupující		0.4040	kupujícímu
3 4 5	kupu	ijícího	4	kupující	4	kupující	4	kupující
5	kup	nující		kupující		kupující		kupující
6	kupu	ujícím	6	kupujícím		kupující	6	kupujícím
7		ujícím		kupujícím	7 kupující			kupujícím
	<u>.</u>			Duel			325	A.C.2/1/2009
	masculin hum.	masculin animal		masculin inan.		féminin	w.:	neutre
1		1	1		1		1	
2		2			2		2	
3 4		3	2 3		3		3 4	
4		4	4		4	*		
5		5	5		5		5	
6		6 7	6 7		6		6	
7		7	7 7		7			
17-1				Pluriel			244	
	masculin hum.	masculin animal		masculin inan.		féminin		neutre
1				kupující				
2				kupujících				
3				kupujícím				
4 5				kupující				
5				kupující				
6				kupujících				
7				kupujícími				

Adjectif issu du gérondif présent:

125	10.00	F F 12
Gern	ndit na	issé [pf]:
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	·····y p···	www IPJI-

masculin hum.	masculin animal nakupovav	Singulier masculin inan.	féminin	neutre ovavši
	nakupovav	Duel	nakup	074751
masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
		Pluriel		
masculin hum.	masculin animal	masculin inan. nakupovavše	féminin	neutre

		érondif passé [pf]:	Singulier			
1 2 3 4 5	2 nakupovavšího 3 nakupovavšímu 4 nakupovavšího 5 nakupovavší		1 nakupovavší 2 nakupovavšího 3 nakupovavšímu 4 nakupovavší 5 nakupovavší	féminin 1 nakupovavší 2 nakupovavší 3 nakupovavší 4 nakupovavší 5 nakupovavší	neutre 1 nakupovavší 2 nakupovavšího 3 nakupovavším 4 nakupovavší 5 nakupovavší	
6		ovavším	6 nakupovavším	6 nakupovavší	6 nakupovavším	
T.	nakup	ovavším	7 nakupovavším	7 nakupovavší	7 nakupovavším	
_			Duel			
	masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre	
1	1		1	1		
3		2		2	3	
4		4	4	4	4	
5		5	5	5	5	
6		6	6	6	2 3 4 5 6 7	
7		7	7	7		
			Pluriel			
1 2 3 4 5 6 7	masculin hum.	masculin animal	masculin inan. nakupovavší nakupovavších nakupovavší nakupovavší nakupovavší nakupovavší nakupovavšími	féminin	neutre	

Adjectif issu du gérondif passé [pf]:

Participe	passé	passif	(en	-n	out):	š.
and the second s	To summer set	F. mary	1.000	CARD IN A	an series with the series of t	÷.,

masculin hum.	masculin animal kupován	masculin inan.	féminin kupována	neutre kupováno
	1.000 * e - 0.0X e - 0	Duel	1000 C. C 1200 C. C.	n hand the second
masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	fĕminin	neutre
		Pluriel		
masculin hum.	masculin animal	masculin inan.	féminin	neutre
kupováni		kuj	kupována	

100000		articipe passé pass	Singulier		
m	asculin hum.	masculin animal	masculin ina	n. féminin	neutre
1	kupovaný		1 kupovaný	1 kupovaná	1 kupované
2	kupo	vaného	2 kupovaného	2 kupované	2 kupovaného
3	kupo	vanému	3 kupovanému	3 kupované	3 kupovanému
4		vaného	4 kupovaný	4 kupovanou	4 kupované
5	kup	ovaný	5 kupovaný	5 kupovaná	5 kupované
6	kupo	vaném	6 kupovaném	6 kupované	6 kupovaném
7	kupo	vaným	7 kupovaným	7 kupovanou	7 kupovaným
~		an wes t ance as	Duel		
m	asculin hum.	masculin animal	masculin ina	n. féminin	neutre
1		1	1	1	1
2		2	2	2	2
3		3	3 3		3
4		4	4 4		4
5		5	5 5		4 5 6
6		6	6 6		
7		7	7 7		7
			Pluriel		
m	asculin hum.	masculin animal	masculin ina	n. féminin	neutre
1	kup	ovaní	1	kupované	
2	kupovaných 2			tupovaných	2 kupovaných 3 kupovaným
3		vaným	3 1	kupovaným	
4 5	kupované 4 kupované		kupované	4 kupovaná	
		ovaní	5	kupované	5 kupovaná
6		vaných	0.3423	tupovaných	6 kupovaných
7	kupo	vanými	7 k	upovanými	7 kupovanými

Substantif verbal:

nominatif génitif datif
accusatif
vocatif
locatif
instrumental

	10 C		5.24	10	
- R	m	Or.	111	1	er
102		B	243		Sec. 1
1.62	10	12.2			

- kupování
- 2. kupování

1.

- 3. kupování
- 4. kupování
- 5. kupování
- 6. kupování
- kupováním

duel

pluriel kupování kupováních kupování kupování kupování kupováních kupováními

Adjectif verbal de but:

~		Singulier		
1 2 3 4 5 6 7	masculin hum. masculin animal kupovací kupovacího kupovacímu kupovacího kupovací kupovací kupovacím	masculin inan. 1 kupovací 2 kupovacího 3 kupovacímu 4 kupovací 5 kupovací 6 kupovacím 7 kupovacím	féminin 1 kupovací 2 kupovací 3 kupovací 4 kupovací 5 kupovací 6 kupovací 7 kupovací	neutre 1 kupovací 2 kupovacího 3 kupovacímu 4 kupovací 5 kupovací 6 kupovacím 7 kupovacím
٥ ١	kupovačini	Duel	/ Rupovaci	, kupovaenni
1 2 3 4 5 6 7	masculin hum. masculin animal 1 2 3 4 5 6 7	masculin inan. 1 2 3 4 5 6 7 Pluriel	féminin 1 2 3 4 5 6 7	neutre 1 2 3 4 5 6 7
1 2 3 4 5 6 7	masculin hum. masculin animal	masculin inan. kupovací kupovacích kupovacím kupovací kupovací kupovacích	féminin	neutre

Adjectif prédicatif:

	<i>j. j</i>		Singulier					
2 kupovatelného 3 kupovatelnému		1 kupovatelný 2 kupovatelného 3 kupovatelnému		2 kupc 3 kupc	féminin 1 kupovatelná 2 kupovatelné 3 kupovatelné		neutre 1 kupovatelné 2 kupovatelného 3 kupovatelnémo	
5	kupovatelného kupovatelný		kupovatelný kupovatelný	ALC: PROFESSION	ovatelnou ovatelná		cupovatelné cupovatelné	
6 7	kupovatelném kupovatelným	6 kupovatelném 7 kupovatelným			6 kupovatelné 7 kupovatelnou		6 kupovatelném 7 kupovatelným	
		2	Duel	2		8183 1		
	masculin hum. masculin animal		masculin inan.		féminin		neutre	
1	1		1 1		1			
2	2	2	2 2		2			
3	3		3 3		3			
4	4	4	4		4			
5	5	5	5 5		5			
6	6	6	6		6			
T	7	7		7		7		
			Pluriel					
30	masculin hum. masculin animal	105	masculin inan.		féminin		neutre	
1	kupovatelní	1	CONTRACTOR - CONTRACTOR	kupovatelné			tupovatelná	
2	kupovatelných		2 kupovatelných			cupovatelných		
3	kupovatelným		3 kupovatelným		31	cupovatelným		
4	kupovatelné 4 k		kupo	kupovatelné		41	cupovatelná	
5	kupovatelní	5	kupo	ovatelné		51	upovatelná	
6	kupovatelných	6	kupov	vatelnýc	h	61	cupovatelných	
7	kupovatelnými	7		vatelnýn			upovatelnými	